

epitheel-laag met sterke verhoorning, verlenging van het corpus papillare en infiltratie in de diepere slijmvlietslagen. Welke van deze drie aandoeningen als de primaire moet worden beschouwd, is hieruit niet op te maken en zoo brengt ons dit resultaat niet veel nader tot de kennis van het wezen dezer slecht bekende en toch niet zoo zeldzame ziekte.

H. BURGER.

INGEZONDEN.

DE DOORLICHTING IN DE DIAGNOSTIEK VAN HIGHMOR'S-EMPYEEM.

De Heer VAN LEYDEN geeft in het vorig nommer, in den vorm van een boekaankondiging, een beschouwing over de doorlichting, waarbij deze methode er slecht afkomt. Mij heeft zij zóó goede diensten bewezen, dat ik haar niet onverdedigd mag laten.

In de *Geneeskundige Bladen* roemde ik de diagnostische waarde van de doorlichting van het oog. Hiertoe toch moeten de stralen door de Highmor's-holte gaan. Is deze met etter gevuld, dan wordt het oog niet doorlicht; d. w. z. de pupil blijft aan die zijde donker, en subjectief ontstaat daar geen lichtgewaarwording. Ik wees er ook op, dat er gevallen bestaan, waar het oog door middel van den neus, zonder tusschenkomst van het antrum kan worden doorlicht, en waar dus dit onderzoek in den steek laat. Deze gevallen zijn echter hooge uitzonderingen. Ik heb tot heden in 16 gevallen van empyeem (bij 14 personen) de doorlichting toegepast en het resultaat was nooit twijfelachtig.

Daarentegen heb ik bijna 200 personen zonder empyeem doorlicht en hierbij was er slechts één, bij wien (aan één zij) de subjectieve lichtindruk ontbrak. Waarom nu de Heer VAN LEYDEN op slechts 20 personen zoovele afwijkingen waarnam is niet te zeggen. Merkwaardigerwijze had hij bij eenige van deze patiënten reeds van te voren een afwijkend resultaat vermoed. Het ware niet overbodig geweest, zoo hij den grond voor dit vermoeden had medegedeeld. Die grond toch kan niet zijn geweest de aanwezigheid van een synechie, van een crista en dergl. in den neus. Deze mogen niet zoo zelden op de intensiteit der doorlichting van de wang eenigen invloed hebben; niet aldus op de doorlichting van het oog. Voor de doorlichting van het oog door den neus heen, moeten zeer abnorme anatomische verhoudingen bestaan, zooals zelfs ZIEM toegeeft.

Neen, juist het feit, dat voor de doorlichting van het oog, behoudens zeer zeldzame uitzonderingen, de tusschenkomst van het antrum noodig is, maakt dit onderzoek diagnostisch zoo belangrijk.

De Heer VAN LEYDEN blijft in twijfelachtige gevallen een proefdoorspoeling verrichten. Zoo doe ik ook. Alleen ben ik verheugd, in de doorlichting een middel te bezitten, dat niet zelden de twijfel wegneemt, zoedat aan patiënt de proef-aanboring wordt bespaard. Dit laatste schijnt mij niet zonder belang.

met name wanneer men voor die aanboring, evenals de Heer VAN LEYDEN, het niet minder dan $\frac{1}{2}$ cM. dikke instrument van JURASZ gebruikt. Hoe toch de meeningen kunnen verschillen! ZIEM acht proef-doorspoeling met zulk een instrument de slechtste, die denkbaar is (*Monatschr. f. Ohrenh.* 1893, n°. 12).

Ten slotte moet ik den Heer VAN LEYDEN, die het noodig vindt, met nadruk te verkondigen, dat mijn verhandeling aan de rhinologen, behalve de oog-doorlichting, geen nieuws brengt, doen opmerken, dat hij aan mijn opstel te veel eer bewijst. Mijn beschouwing over de waarde van den subjectieven lichtindruk heb ik reeds een half jaar geleden gepubliceerd (*Monatschr. f. Ohrenh.* 1893, n°. 11). Mijn opstel brengt dus aan de rhinologen in het geheel geen nieuws. Het was mij trouwens niet bekend, dat de Uitgevers hun *Geneeskundige Bladen* zouden hebben bestemd tot een orgaan voor inter-specialistische publicaties.

Amsterdam, 19 Augustus 1894.

H. BURGER.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

AMERIKA. — Quarantaine in de Vereenigde Staten. In de *Semaine médicale* 45, Aug. 1894 wordt vermeld: Te Newark in New-Jersey hebben onlangs de pokken geheerscht in de Italiaansche wijk der stad. Deze werd toen door touwen afgezet, de bewoners verhinderd de buurt te verlaten, waarvan de toegang voor het publiek eveneens verboden was. Op geregelde tijden werden van stadswege levensmiddelen toegevoerd, die door inspecteurs van den gezondheidsdienst, eveneens aan de quarantaine onderworpen, werden uitgedeeld. Gewapende politiemacht waakte tegen de overtreding der verordeningen.

PARIJS. — De Académie de Médecine heeft in haar zitting van 27 Maart l.l. haar goedkeuring gehecht aan de contrôle, die voortaan van staatswege uitgeoefend zal worden over in den handel gebrachte minerale wateren.

De pachters der bronnen zullen verplicht zijn de verklaring te teekenen, dat het mineraalwater geen kunstmatige bewerking (*décantation* of *gazéification*) heeft ondergaan.

Het water zal direct moeten aangevoerd zijn uit een hermetisch gesloten reservoir, waarin het niet langer dan 24 uur zal mogen bewaard worden.

De flesschen zullen voldoende moeten zijn gesteriliseerd, het aftappen zal met voorzorgen tegen verontreiniging worden verricht.

Aangifte der bepalingen zal worden gedaan aan alle eigenaars of pachters van bronnen, terwijl hun de tijd van 3 maanden zal worden toegestaan, om de noodige veranderingen in hun inrichtingen aan te brengen.

— Een perceel, in de Rue Vaugirard, dat toebehoorde aan den vroegeren bediende van Dr. RICORD, werd onlangs getaxeerd op 600 000 frs. Het bedrag vertegenwoordigde de opbrengst der foaien, die de bediende van de cliënten des geneesheers had aangenomen, en waartegen hij hun op het consultatieuur, vóór hun beurt, toegang tot het cabinet van den dokter verschaftte.